

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Ing. J. K.**, zast. JUDr. Václavem Vlkem, advokátem se sídlem Sokolovská 32/22, Praha 8, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2018, č. j. 55633/18/5100-31462-707633, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 2. 2019, č. j. 30 Af 6/2019 - 22,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 14. 12. 2018, č. j. 55633/18/5100-31462-707633 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 7. 6. 2018, č. j. 1239249/18/2308-70461-401727, jímž byl žalobce podle § 5 odst. 2 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“), vyzván k zaplacení správního poplatku ve výši 1 000 Kč, kterým je zpoplatněno podání žádosti o prominutí příslušenství daně. Tuto žádost žalobce podal dne 10. 8. 2017 poté, co mu Finanční úřad pro Plzeňský kraj (dále jen „správce daně“) doručil platební výměr o předpisu úroku z prodlení úhrady daně z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2014 ve výši 3 651 Kč.

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který žalobu usnesením ze dne 18. 2. 2019, č. j. 30 Af 6/2019 - 22 (dále jen „napadené usnesení“), jako nepřípustnou odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.

ř. s.“). Dospěl totiž k závěru, že žalobou se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je jakožto úkon správního orgánu, jímž se toliko upravuje vedení řízení před správním orgánem, vyloučeno ze soudního přezkumu podle § 70 písm. c) s. ř. s. Krajský soud přitom odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2005, č. j. 2 Azs 252/2004 - 93 (publ. pod č. 540/2005 Sb. NSS), podle něhož *„[r]ozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku je rozhodnutím, jímž se pouze upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. Toto rozhodnutí nemá samo o sobě za následek ukončení řízení; k němu dochází až rozhodnutím o zastavení správního řízení, proti němuž je žaloba podle § 65 a násl. s. ř. s. přípustná“*.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností, kterou založil na důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy na nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Konkrétně namítl, že rozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku sice není rozhodnutím, proti kterému lze podat správní žalobu, avšak součástí napadeného rozhodnutí žalovaného bylo též přezkoumání žádosti o osvobození od placení správního poplatku, proti němuž, jak se stěžovatel domnívá, je žaloba přípustná, neboť rozhodnutí o osvobození není rozhodnutím, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.

[4] Stěžovatel je totiž toho názoru, že měl být osvobozen od placení správního poplatku, neboť se nachází ve špatné finanční situaci zapříčiněné konkursním řízením a exekucními řízeními. Tato finanční situace mu neumožňuje zaplatit správní poplatek a je tak zkrácen na svých procesních právech, neboť se kvůli tomu nemůže dovolávat svých práv zaručených Listinou základních práv a svobod a Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

[5] S ohledem na to stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Plzni zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

[6] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že žádá Nejvyšší správní soud, aby věc rozhodl dle principů spravedlnosti, přičemž odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2018, č. j. 16 Co 320/2018 - 176, v němž tento soud uvedl, že i v současnosti mohou nastat skutkové okolnosti a případy, na které moderní právní řád z toho či onoho důvodu nepamatuje, tj. že zákon nemůže výslovně řešit veškeré případy, jež mohou v praxi nastat. Stěžovatel má za to, že to je přesně jeho situace, a žádá, aby Nejvyšší správní soud rozhodl jeho věc dle *analogie legis* či *iuris*, a to v souladu s uváděným názorem městského soudu.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s napadeným usnesením krajského soudu, které vycházelo z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu. S ohledem na to navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

[8] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření na vědomí stěžovateli, který již na ně dále nereagoval.

pokračování

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatel založil kasační stížnost na důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. na nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu, jímž byla jeho žaloba odmítnuta. Konkrétně uvedl, že napadeným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto také o stěžovatelově žádosti o osvobození od správního poplatku, k jehož zaplacení byl správcem daně vyzván, a proto napadené rozhodnutí není pouze úkonem správního orgánu, jímž se upravuje vedení řízení podle § 70 písm. c) s. ř. s. Současně uvedl, že Nejvyšší správní soud by měl ve stěžovatelově případě postupovat dle principů spravedlnosti, neboť zákon o správních poplatcích na jeho tíživou majetkovou a sociální situaci výslovně nedopadá (neumožňuje v případě žádosti o prominutí příslušenství daně přihlédnout k majetkovým poměrům žadatele a od správního poplatku žadatele osvobodit).

[12] Nejvyšší správní soud neshledal napadené usnesení krajského soudu jako nezákonné. Tímto usnesením byla odmítnuta jako nepřípustná žaloba stěžovatele, již brojil proti rozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku. Krajský soud rozhodl zcela v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž je rozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku rozhodnutím, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. „*Toto rozhodnutí nemá samo o sobě za následek ukončení řízení; k němu dochází až rozhodnutím o zastavení správního řízení, proti němuž je žaloba podle § 65 a násl. s. ř. s. přípustná. Má-li nezaplacení správního poplatku za následek neprovedení úkonu, lze se soudní ochrany domoci prostřednictvím žaloby na ochranu před nečinností správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.).*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2005, č. j. 2 Azs 252/2004 - 93, publ. pod č. 540/2005 Sb. NSS).

[13] Nejvyšší správní soud nemá důvodu se od této judikatury jakkoliv odchýlit, přičemž na právním hodnocení nemění nic ani skutečnost, že v napadeném rozhodnutí žalovaného byla posouzena i možnost osvobození stěžovatele od placení správního poplatku s ohledem na jím tvrzenou majetkovou a sociální situaci. Pokud Nejvyšší správní soud dospěl v minulosti k závěru, že rozhodnutím, resp. úkonem, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti účastníka řízení ve smyslu § 65 s. ř. s., není výzva k zaplacení soudního poplatku, resp. rozhodnutí o odvolání proti takové výzvě, ale až rozhodnutí o zastavení správního řízení podle § 5 odst. 4 zákona o správních poplatcích, pak tím dal jednoznačně najevo, že těžiště soudního přezkumu poplatkové povinnosti, včetně případného osvobození od správního poplatku, leží až v řízení o žalobě proti rozhodnutí, jímž bylo řízení zastaveno.

[14] Nejvyšší správní soud neshledává důvod, aby byl soudní přezkum rozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku připuštěn toliko s ohledem na to, že žalovaný v rozhodnutí o odvolání posoudil možnost osvobození účastníka řízení od zaplacení správního poplatku.

[15] Otázka poplatkové povinnosti bude komplexně, tj. včetně možnosti osvobození od poplatku, posouzena právě až v rámci soudního přezkumu rozhodnutí o zastavení řízení, neboť teprve rozhodnutím o zastavení řízení je rozhodováno o právech a povinnostech stěžovatele, včetně jeho ústavně zaručeného práva na přístup k správnímu orgánu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jehož se dovolává. Teprve v této fázi může stěžovatel případně uplatňovat své námitky proti neosvobození od poplatku, včetně argumentů, které uplatnil nyní v kasační stížnosti, totiž že zákon o správních poplatcích na situace podobné té stěžovatelově nepamatuje, a je proto třeba na ně aplikovat *analogii legis* či dokonce *analogii iuris*. Přesun soudního přezkumu poplatkové povinnosti až do řízení o žalobě proti rozhodnutí o zastavení správního řízení přitom dle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatele nezbavuje ochrany jeho práv a ani nesnižuje efektivitu takové ochrany. Nejvyšší správní soud neshledává důvod, aby byla otázka osvobození od správního poplatku krajským soudem věcně přezkoumávána v této procesní fázi správního řízení samostatně, když může být celá poplatková povinnost posouzena komplexně ve vztahu k právu na přístup ke správnímu orgánu v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení. Skutečnost, že osvobození od správního poplatku je soudy přezkoumáváno až v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zastavení správního řízení, ostatně dokládá také judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2011, č. j. 5 As 34/2010-80, nebo rozsudek ze dne 19. 3. 2015, č. j. 8 Afs 168/2014 - 40).

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Z výše uvedeného vyplývá, že napadené usnesení krajského soudu není nezákonné z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. dubna 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

